

OKRUŽNI SUD U BANJALUCI

BROJ: 11 0 U 019702 16 U

Dana, 24.04.2017. godine

Okružni sud u Banjoj Luci po sudiji pojedincu Stamenić Darku uz sudjelovanje Radanović Vesne, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Udruženja građana "Borba protiv korupcije BiH" Transparency International Bosne i Hercegovine, Banjaluka, ulica Gajeva broj 2 (u daljem tekstu: tužilac), radi poništenja akta broj: 07.032/052-2561/14-1 od 23.09.2016. godine, Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske, ulica Trg Republike Srpske broj 1, Banjaluka (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu odobravanja pristupa informacijama, a u izvršenju presude Okružnog suda Banjaluka broj: 11 0 U 017292 15 U od 30.05.2016. godine, donio je dana 24.04.2017. godine, sljedeću:

P R E S U D U

Tužba se uvažava i osporeni akt poništava.

Obavezuje se tuženi da tužiocu naknadi troškove upravnog spora u iznosu od 200,00 KM, u roku od 30 dana od dana prijema presude.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim aktom, usvojena je žalba tužioca izjavljena protiv akta tuženog broj: 07.032/052-2561/14 od 10.04.2014. godine, tako da se tužiocu dostavlja 20 kopija ugovora o djelu, s tim da može izvršiti uvid u ostale ugovore o djelu u prostorijama tuženog.

Blagovremeno podnesenom tužbom tužilac pobija doneseni akt zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i nepravilne primjene materijalnog prava, kako to proizlazi iz navoda tužbe. U tužbi navodi da je osporeni akt donesen u izvršenju presude Okružnog suda Banjaluka broj 11 0 U 017292 15 U od 30.05.2015. godine, ali da uprkos tome, tuženi nije postupio po shvatanju suda iz navedene presude, čime je, smatra, prekršen član 50. Zakona o upravnim sporovima Republike Srpske, koji propisuje da je nadležan organ vezan pravnim shvatanjima suda i primjedbama suda u pogledu postupka. Znači, tuženi je postupio suprotno presudi, tako što je dostavio određeni broj ugovora o djelu, i to na način da se obratio potpisnicima tih ugovora, tražeći njihovu saglasnost za dostavu ugovora, a dostavivši samo neke ugovore i izostavivši imena i prezimena potpisnika ugovora o djelu. Stoga, u cijelosti ostaje kod svog zahtjeva da mu tuženi dostavi kopije svih ugovora o djelu koji su zaključeni u 2012. i 2013. godini, uz mišljenje da ti ugovori ne mogu biti podvedeni pod izuzetak, u smislu člana 8. Zakona o slobodi pristupa informacijama, čime je traženje saglasnosti potpisnika ugovora u konkretnom slučaju apsolutno nepotrebno, jer nisu tražene tuđe lične informacije, niti je iste imao namjeru obrađivati, već su tražene informacije od javnog interesa koji nosi prevagu nad privatnim interesom. Međutim, postupak tuženog da mu dostavi samo neke od ugovora o djelu, a izostavi imena i prezimena potpisnika tih ugovora, jasno ukazuje na tendenciju da mu tuženi na sve načine otežava pristup traženim informacijama. Dakle, mišljenja je da mu tuženi ne može postavljati ultimatum na način da mu odobrava dostavu 20 kopija zaključenih ugovora o djelu koji su vjerni originalu i da ga upućuje

da može izvršiti uvid u ostale ugovore u njegovim prostorijama, iz razloga što član 2. Zakona o slobodi pristupa informacijama, propisuje da se ovim zakonom olakšava i podstiče u najvećoj mjeri i bez odlaganja, objavljivanje informacija, koje su pod kontrolom javnog organa, a u vezi s tim je i odredba člana 14. stav 2. navedenog zakona, koja ukazuje da pristup informacijama u prostorijama javnog organa i umnožavanje i prilaganje kopije traženih informacija, predstavlja mogućnost koju javni organ treba da navede u rješenju, a za koju se tražilac informacija odlučuje da li da prihvati ili ne, a ne da mu to određuje javni organ, s obzirom da zakon propisuje obavezu javnih organa da moraju olakšati pristup informacijama, a da su one javno dobro, čime se na taj način podstiče transparentnost i odgovornost javnih organa. Predlaže da sud uvaži tužbu i poništi osporeni akt, uz naknadu troškova postupka.

Tuženi je na zahtjev suda dostavio spis predmetne upravne stvari i odgovor na tužbu, u kojem navodi da je tužba neblagovremena, uz prijedloga da se ista odbaci, s obzirom da je osporeni akt tužilac primio 05.10.2016. godine, a tužbu podnio 07.11.2016. godine. U cijelosti osporava navode tužbe i smatra da je u cijelosti postupljene po presudi suda, time što je tužiocu dostavljeno 20 kopija ugovora o djelu i data mogućnost da izvrši uvid u ostale ugovore o djelu u prostorijama Ministarstva. Ističe da je nejasno po kom osnovu tužilac smatra da ugovor o djelu ne može biti podneveden pod izuzetak, u smislu člana 8. Zakona o slobodi pristupa informacijama, odnosno traženja saglasnosti potpisnika ugovora apsolutno nepotrebno i da je Ministarstvo u obavezi dostaviti kopije ugovora sa svim ličnim podacima, bez da se brišu lični podaci stranke u ugovoru. Nadalje, navod tužioca da mu je Ministarstvo postavilo ultimatum je nekorektan, s obzirom da je u dispozitivu osporenog akta naznačeno da se može izvršiti uvid u ugovore o djelu u prostorijama Ministarstva, i da su time u potpunosti stavljene na raspolaganje tražene informacije, kako je to naloženo presudom. Inače, kopije ugovora o djelu prema vrsti ugovora su dostavljeni tužiocu upravo iz razloga da tužilac sagleda koji su ugovori i vrste ugovora zaključuju u Ministarstvu, tako da je na osnovu dostavljenih ugovora i podataka koji su dostavljeni u toku vođenja postupka tužilac dobio potpunu informaciju o traženim ugovorima, a može da izvrši i uvid u ugovore o djelu, što im je ponuđeno. Treba imati u vidu da od tužioca nije tražena naknada na koju ima pravo prema odredbi člana 16. Zakona o slobodi informacija, jer se naknada naplaćuje za stvarne troškove umnožavanja, osim za prvih deset strana. Što se tiče navoda tužbe da je trebao dostaviti kopije ugovora o djelu i da nije trebalo izostaviti ime i prezime potpisnika ugovora prilikom dostavljanja ugovora, pozivajući se na navedenu presudu suda, u kojoj se navodi da ime i prezime nekog lica ne predstavlja lični podatak, smatramo da se navodi suda da ime i prezime nekog lica ne predstavlja lični podatak, već društvenu i zakonsku definiciju nekog lica, odnosi na spisak lica koje je ovo ministarstvo dostavilo po nalogu suda u našem izjašnjenju, ali da u konkretnom slučaju kada se radi o ugovoru o djelu, ime i prezime predstavlja lični podatak, tako da ministarstvo nije imalo mogućnost da dostavi tražene ugovore bez saglasnosti treće strane. Stoga, ponovo ukazuje da je pristup traženi podacima dozvoljen, jer se može izvršiti uvid u ugovore o djelu u prostorijama ministarstva. Predlaže da se tužba odbije.

Razmotrivši tužbu i osporeni akt po odredbama člana 30. Zakona o upravnim sporovima (Službeni glasnik RS broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), zatim odgovor na tužbu, kao i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz podataka u spisu predmeta proizilazi da se tužilac 01.04.2014. godine, obratio tuženom sa zahtjevom da mu se dostave kopije svih ugovora o djelu, koje je tuženi zaključio u 2012. i 2013. godini, a u cilju sprovođenja istraživanja vezano za

transparentnost rada organa vlasti. Nakon toga, tuženi je aktom broj: 07.032/052-2561/14 od 10.04.2014. godine, obavijestio tužioca da su u traženim ugovorima o djelu sadržani lični podaci o licima, sa kojima Ministarstvo prosvjete i kulture RS zaključilo te ugovor tj; JMBG, adresa stanovanja, broj tekućeg odnosno žiro računa, i da su to podaci koji se tiču privatnosti lica, pri čemu je njihova zaštita regulisana odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH. U tom smislu, poziva se na odredbu člana 16. Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH, te odredbu člana 54. istog zakona, koji propisuje da se odredbe tog zakona uzimaju u obzir prilikom primjene Zakona o slobodi pristupa informacijama. To znači, da je u skladu sa članom 8. Zakona o slobodi pristupa informacijama, tuženi utvrdio izuzetke od objavljivanja traženih podataka, s napomenom da je u 2012. godini zaključeno 123 ugovora o djelu, dok je u 2013. godini, zaključeno 92 ugovora o djelu, s tim da kod tuženog zbog široko postavljene nadležnosti postoji potreba za zaključivanje ugovora o djelu. Protiv ovog akta tužilac je izjavio žalbu, koja je aktom broj: 07.032/052-2561/14-1 od 05.06.2014. godine, odbijena kao neosnovana, nakon čega je tužilac pred Okružnim sudom Banjaluka pokrenuo upravni spor, koji je okončan presudom broj: 11 0 U 014598 14 U od 30.06.2015. godine, tako što je tužba uvažena i osporeni akt tuženog poništen. Protiv ove presude, tuženi je Vrhovnom sudu RS, podnio zahtjev za vanredno preispitivanje o kojem nije odlučeno. Međutim, u izvršenju presude Okružnog suda Banjaluka, tuženi je donio novi upravni akt, kojim djelimično uvažava žalbu tužioca izjavljenu protiv akta tuženog broj: 07.032/052-2561/14 od 10.04.2014. godine, tako da se tužiocu dostavlja od svake vrste po jedan primjerak kopije ugovora o djelu, zaključenih u 2012. i 2013. godini. Međutim, protiv ovog akta, tužilac je podnio tužbu Okružnom sudu Banjaluka, koji je presudom broj: 11 0 U 017292 15 U od 30.05.2015. godine, tužbu uvažio i osporeni akt poništio, te predmet vratio na ponovno odlučivanje. U ponovnom postupku, tuženi je donio osporeni akt, kojim usvaja žalbu tužioca izjavljenu protiv akta tuženog broj: 07.032/052-2561/14 od 10.04.2014. godine, tako da tužiocu dostavlja 20 kopije ugovora o djelu, s tim da tužilac može izvršiti uvid u ostale ugovore o djelu u prostorijama tuženog. U obrazloženju osporenog akta se navodi da je u izvršenju presude donio osporeni akt, uz napomenu da je protiv presude istog suda broj: 11 0 U 014598 14 U od 30.06.2015. godine, i da je protiv iste podnio zahtjev za vanredno preispitivanje. Naime, postupajući po presudi suda broj: 11 0 U 017292 15 U od 30.05.2016. godine, a imajući u vidu da tražene informacije uključuju lične interese koji se odnose na privatnost, odnosno lične podatke, u skladu sa članom 8. Zakona o slobodi pristupa informacijama, a u vezi sa članom 6. Zakona o zaštiti ličnih podataka, kojim nije propisano izuzeće od primjene člana 5. istog zakona, i koji davanje podataka uslovljava postojanjem saglasnosti nosioca podataka, zatražena je saglasnost potpisnika ugovora o djelu zaključenih sa Ministarstvom u 2012. godini i 2013. godini, kako bi se ugovori o djelu dostavili podnosiocu zahtjeva, s tim da se njihovo izbriše ime i prezime, broj tekućeg računa i JMBG. Naime, jedan broj potpisnika ugovora dostavio je obavještenje da se njihovi ugovori dostave, ali da se izbrišu navedeni podaci, a jedan broj lica je dostavilo obavještenje da nisu saglasni da se njihovi ugovori dostavljaju, dok određeni broj potpisnika ugovora zbog promjene adrese nije niti primio dopis Ministarstva. Na kraju, iako su u toku vođenja postupka dostavljeni određeni podaci iz ugovora (broj ugovora, vrsta ugovora, lica koja su zaključila ugovore sa adresom), tužiocu se dostavlja 20 kopija zaključenih ugovora o djelu koje su vjerne originalu, s tim da su iz istih izbrisana imena i prezimena, broj tekućeg računa i JMBG, lica koja su ugovore potpisali, s tim da tužilac može izvršiti uvid u ostale ugovore o djelu u prostorijama Ministarstva.

Osporeni akt je nepravilan i nezakonit.

Valja istaći, da Zakon o slobodi pristupa informacijama (Službeni glasnik RS broj: 20/01) u odredbi člana 4. propisuje da svako fizičko i pravno lice ima pravo pristupa informacijama pod kontrolom javnog organa radi promocije transparentnosti i odgovornosti tih organa u skladu sa javnim interesom, s tim što ovo pravo pristupa podliježe samo formalnim radnjama i ograničenjima, kako je to utvrđeno odredbama člana 6, 7. i 8. navedenog zakona. Nadalje, u odredbi člana 10. navedenog zakona, propisano je da ako je deo traženih informacija utvrđen kao izuzetak, nadležni javni organ će izdvojiti takav deo i objaviti ostatak informacija, osim ako zbog ovog razdvajanja informacije nisu postale nerazumljive.

Nesporno je da privatnost i drugi legitimni privatni interesi mogu biti osnov za uskraćivanje davanja određenih informacija, ali u tom slučaju javni organ provodeći test javnosti (član 9.) mora utvrditi da li zaštita privatnog interesa ima prevagu nad interesom javnosti da sazna određene podatke, ili da li je veća šteta ako javnost ne bude upoznata sa tim podacima, od štete koju bi eventualno trpila lica na koja se odnose ti podaci. Uz to, valja istaći i činjenicu da je Zakon o slobodi pristupa informacijama, u stvari „lex specialis“ u odnosu na druge zakone, što je posebno regulisano odredbom člana 25. stav 4. navedenog zakona, obzirom da ova odredba propisuje da ako se usvoji zakonski akt nakon ovog zakona, i čija svrha nije izmjena ovog zakona, neće se ograničavati prava i obaveze koje su utvrđene ovim zakonom.

U konkretnom slučaju, u izvršenju presude Okružnog suda Banjaluka broj: 11 0 U 017292 15 U od 30.05.2016. godine, tuženi je donio osporeni akt, kojim je uvažio žalbu tužioca izjavljenu protiv rješenja broj: 07.032/052-2561/14 od 10.04.2014. godine, te odredio da se tužiocu dostavlja 20 kopija ugovora o djelu, s tim da tužilac može izvršiti uvid u ostale ugovore o djelu u prostorijama tuženog. Međutim, ovakvo postupanje tuženog je nepravilno i nezakonito, odnosno u suprotnosti sa uputama sadržanim u navedenoj presudi, odnosno odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama i Zakona o zaštiti ličnih podataka. Naime, ovi zakoni jasno propisuju da su javni organi (tuženi) dužni da obezbijede pristup informacijama, u cilju promocije transparentnosti i odgovornosti svoga rada, izuzev ograničenja (izuzetaka) koji se tiču ličnih podataka lica na koje se traženi podaci ili informacije odnose, a u cilju zaštite njihove privatnosti. To znači, da je tužilac u okviru svojih nadležnosti ovlašćen da inicira i promoviše transparentnost rada javnih organa, radi zaštite javnog interesa, unapređenja i jačanja odgovornosti rada javnih institucija, dok je tuženi kao javni organ dužan da mu omogući pristup traženim podacima (ugovori o djelu), uz ograničenja koja se u konkretnom slučaju odnose na izostavljanje ličnih podataka (generalija) lica na koje se traženi podaci odnose, shodno odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka (Službeni glasnik BiH broj: 49/06), tj; podataka o jedinstvenom matičnom broju, nacionalnosti, bračnom stanju, adresi stanovanja i sl. Sud ponovo podsjeća da ime i prezime nekog lica, ne predstavlja lični podatak, već društvenu i zakonsku identifikaciju nekog fizičkog lica, pri čemu skup ličnih podataka o tom licu (lične generalije) predstavlja bilo koju informaciju koja se odnosi na fizičko lice na osnovu koje je utvrđen ili se može utvrditi identitet nekog lica, u skladu s odredbom člana 3. Zakona o zaštiti ličnih podataka. Dakle, publikacija imena i prezimena lica koja su zaključila ugovore, ne predstavlja lične podatke koje je potrebno štiti, u smislu odredbi Zakona o ličnim podacima, dok uskraćivanje ličnih podataka (generalija) o tim licima predstavlja pravilno i zakonito postupanje, u smislu Zakona o zaštiti ličnih podataka, jer se tim licima omogućava zaštita od mogućih zloupotreba. Stoga, da se zaključiti da tražene informacije ne predstavljaju privatnost, odnosno lične podatke, u smislu odredbe člana 8. Zakona o slobodi pristupa informacijama, a u vezi sa članom

6. Zakona o zaštiti ličnih podataka, kojim nije propisan izuzetak u primjeni člana 5. istog Zakona, a kako to pogrešno smatra tuženi, s obzirom da nema potrebe, niti osnova da se traži saglasnost potpisnika pojedinačnih ugovora o djelu, koji su sa tuženim zaključili ugovore u 2012. i 2013. godini, tako da je osporeni akt u tom dijelu ponovo nepravilan i nezakonit. Dakle, tuženi je dužan dostaviti tražene podatke tj; kopije ugovora o djelu iz 2012. i 2013. godini, u kojima su sadržani imena i prezimena lica sa kojima su ugovori zaključeni, izuzev podataka koji se odnose na njihove lične generalije, tako da Zakon o slobodi pristupa informacijama se ne može posmatrati i ograničiti isključivo na puko saopštavanje informacije, već se mora cijeliti širi kontekst tj; sadržina i smisao traženog zahtjeva, i o čemu je tuženi dužan voditi računa, a ne selektivno odabirati ono što se od njega tražilo, odnosno postupati protivno presudi suda u opisanom dijelu, zbog čega je ovu tužbu valjalo uvažiti i osporeni akt poništiti, a na osnovu ovlaštenja iz člana 31. stav 1. i stav 2. ZUS.

U smislu člana 50. ZUS-a, tuženi je u obavezi da odmah, a najkasnije u roku od 30 dana, od dana prijema ove presude, donese novi upravni akt uvažavajući pravno shvatanje ovog suda i primjedbe suda u pogledu postupka.

Odluka o troškovima spora temelji se na odredbi člana 5. i 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima (Službeni glasnik Republike Srpske broj: 63/11), a u vezi s članom 386. stav 1, 387. i 396. stav 1, stav 2. i stav 3. Zakona o parničnom postupku (Službeni glasnik RS broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13), te su tužiocu dosuđeni troškovi upravnog spora, koji se odnose na taksu na tužbu i taksu na presudu u iznosu od po 100,00 KM, tj; ukupno 200,00 KM, shodno Tarifnom broju 22. i 23. Zakona o sudskim taksama (Službeni glasnik RS broj: 73/08 i 49/09).

ZAPISNIČAR
Đukanović Vesna

SUDIJA
Stamenić Dar'